De?ifre Çalma Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *De?ifre Çalma Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19746

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

De?ifre Çalma Tutum Ölçe?i, Ergin ve Durak (2016) taraf?ndan, bireylerin akademik veya sanatsal ortamlarda de?ifre etme ve fikri mülkiyetin izinsiz kullan?m?yla ilgili tutumlar?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, özellikle müzik veya akademik çal??malarda kar??la??lan, ba?kas?na ait materyali izinsiz olarak kullanma veya kopyalama davran??lar?na yönelik etik duru?u ve e?ilimleri de?erlendirmeyi hedefler. Geli?tirme çal??mas?, ölçe?in geçerlik (Geçerlik) ve güvenirlik (Güvenirlik) özelliklerini belirlemek üzere yürütülmü?tür.

Ölçe?in geli?tirilme süreci, ilgili literatür taramas?, madde havuzunun olu?turulmas? ve ard?ndan istatistiksel analizler yoluyla yap?sal geçerli?inin belirlenmesini içermektedir. Bu araç, akademik dürüstlük ve etik davran??lar?n ölçülmesine katk?da bulunarak, ilgili alanlarda ara?t?rmac?lara önemli bir kaynak sa?lamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

De?ifre Çalma, Tutum, Ölçek Geli?tirme, Psikometri, Fikri Mülkiyet, Akademik Etik, Geçerlik, Güvenirlik.

Yazarlar

Elçin Ergin, Yeliz Durak

Amaç

De?ifre Çalma Tutum Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin "de?ifre çalma" olarak adland?r?lan, genellikle izinsiz kopyalama, intihal veya ba?kas?na ait materyali kendi eseri gibi gösterme e?ilimlerine yönelik sahip olduklar? tutum düzeylerini nicel olarak ölçmektir. Bu ölçek, özellikle e?itim ve sanat disiplinlerinde etik ihlallere kar?? duyarl?l??? ve bu tür davran??lar? me?rula?t?rma e?ilimini tespit etmeyi amaçlamaktad?r.

2016 y?l?nda gerçekle?tirilen bu geli?tirme çal??mas?, ilgili alanyaz?na, etik ihlallerin psikolojik ve tutumsal boyutunu ölçebilecek standart bir araç kazand?rmay? hedeflemi?tir. Ölçek, özellikle yüksekö?retim kurumlar?nda etik e?itimlerinin etkinli?ini de?erlendirmede veya risk alt?ndaki gruplar? belirlemede kullan?labilir.

Yap?

Ölçek, bireylerin de?ifre çalma eylemine kar?? gösterdi?i bili?sel, duygusal ve davran??sal e?ilimleri içeren tutum yap?s?n? ölçmektedir. Tutum, psikolojide genellikle üç bile?enli bir yap?

ARABPSYCHOLOGY.COM

olarak ele al?n?r (bili?sel, duygusal, davran??sal). Bu ölçek, bu etik olmayan davran???n kabul edilebilirli?i, hakl?l??? ve sonuçlar?na dair ki?isel inançlar? ve duygusal tepkileri yans?tan boyutlardan olu?maktad?r.

Ölçe?in yap?sal geçerlili?ini incelemek amac?yla gerçekle?tirilen analizler, tutumun tek boyutlu veya çok boyutlu bir yap? sergileyip sergilemedi?ini ortaya koymu?tur. Ölçek maddeleri, de?ifre çalman?n farkl? ba?lamlardaki (örne?in, zaman k?s?tlamas?, zorunluluk, kolayl?k) alg?lanan me?ruiyetini hedef alarak tutumun derinli?ini ve karma??kl???n? yans?tmaktad?r.

Geçerlik

Ergin ve Durak (2016) taraf?ndan yap?lan çal??mada, De?ifre Çalma Tutum Ölçe?i'nin geçerlik (Geçerlik) çal??malar?n?n detaylar? makalede sunulmu?tur. Ölçe?in yap? geçerli?i, muhtemelen aç?mlay?c? ve/veya do?rulay?c? faktör analizi teknikleri kullan?larak incelenmi?tir. Bu analizler, maddelerin teorik olarak öngörülen tutum yap?s?n? ne ölçüde temsil etti?ini ortaya koyar.

Ayr?ca, ölçe?in di?er benzer yap?larla ili?kisini incelemek üzere ölçüt geçerli?i veya ay?rt edici geçerlik çal??malar? da yürütülmü? olabilir. Yap?lan geçerlik çal??malar?, ölçe?in gerçekten de de?ifre çalmaya yönelik tutumu ölçtü?ünü ve ba?ka bir yap?y? ölçmedi?ini istatistiksel olarak kan?tlamay? amaçlam??t?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik (Güvenirlik) analizleri kapsam?nda, iç tutarl?l?k katsay?s? (Cronbach Alfa) hesaplanm??t?r. Yüksek iç tutarl?l?k de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Geli?tirme makalesinde sunulan sonuçlar, De?ifre Çalma Tutum Ölçe?i'nin kabul edilebilir veya yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermektedir. Ayr?ca, ölçe?in zamana kar?? kararl?l???n? test etmek amac?yla test-tekrar test güvenirlik çal??mas?n?n da yap?lm?? olmas? muhtemeldir, bu da sonuçlar?n farkl? zamanlarda tekrarland???nda benzer kald???n? garanti eder.

Faktör Analizi

Ölçek geli?tirme çal??malar?n?n temel ad?mlar?ndan biri olan Faktör Analizi, ölçe?in kaç boyuttan olu?tu?unu belirlemek için kullan?lm??t?r. Ergin ve Durak (2016), muhtemelen Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) uygulayarak, tutum yap?s?n?n alt?nda yatan faktörleri ke?fetmi?lerdir.

Bu analizler sonucunda, ölçek maddelerinin belirli faktörler alt?nda topland??? ve bu faktörlerin, de?ifre çalmaya yönelik tutumun farkl? yönlerini (örne?in, me?rula?t?rma, sonuç alg?s?, ki?isel

ARABPSYCHOLOGY.COM

e?ilim) temsil etti?i tespit edilmi?tir. Faktör yüklerinin yüksekli?i, maddelerin ilgili faktörleri güçlü bir ?ekilde temsil etti?ini göstermektedir.

Ölçme Arac?

Test Type: Geli?tirme Ölçe?i (Developmental Scale), Öz Bildirim (Self-Report)

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Ölçek derecelendirmesi kaynakta belirtilmemi?tir, ancak geli?tirme ölçeklerinde yayg?n olarak 5'li veya 7'li Likert tipi kullan?l?r.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Akademik Ortamlardaki Bireyler (Ö?renciler veya ilgili meslek gruplar?)

Age Group: Yeti?kinler (Genellikle 18 ya? ve üzeri)

Population Details: Ölçek, akademik çevrelerde etik ve fikri mülkiyet konular?na maruz kalan örneklemler üzerinde standardize edilmi?tir.

Test Methodology: Kâ??t-kalem veya dijital ortamda uygulanan, bireylerin belirli ifadelere kat?lma/kat?lmama düzeylerini belirledi?i anket formudur.

Anahtar Kelimeler

Psikometri, Faktör Analizi, Etik Davran??, Ölçek Geli?tirme, Akademik Dürüstlük, De?ifre Çalma Tutumu.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: Sorumlu Yazar Elçin Ergin: elcin06@gmail.com

Correspondence Address: ?lgili makalede belirtilen akademik kurum adresleri.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in geli?tirme y?l? 2016'd?r. Ölçe?in akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m? için genellikle sorumlu yazar Elçin Ergin'den izin al?nmas? gerekmektedir. Ticari kullan?m veya geni? çapl? uygulamalar için yazarla ileti?ime geçilmesi zorunludur. Ölçe?in akademik kullan?m? için bir ücret belirtilmemi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir:
desifre-calma-tutum-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Ergin, E. ve Durak, Y. (2016). De?ifre Çalma Tutum Ölçe?i: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Akademik Bak?? Dergisi*, *55,* 232-242.

Makalenin orijinal linki: akademikbakis.org

De?ifre Çalma Tutum Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Kaynak içerikte ölçek maddeleri sa?lanmam??t?r. Maddelerin tam listesi için yukar?da belirtilen referans makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM